

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Název výrobku: BOROSAN Forte

Datum vydání: 1.10. 2007

Registrační číslo:

Datum revize: 31.3.2009

1. Identifikace látky nebo přípravku a společnosti nebo podniku

1.1 Identifikace látky nebo přípravku: BOROSAN Forte

Číslo CAS: nemá

Číslo ES (EINECS): nemá

Další názvy látky/přípravku: kapalně hnojivo

1.2 Použití látky nebo přípravku: Kapalně hnojivo, které se používá k preventivnímu nebo kurativnímu odstraňování nedostatku využitelného boru v rostlinách. Při kurativní aplikaci formou postřiku na list odstraňuje fyziologické anomálie způsobené nedostatkem tohoto prvku v rostlině. Preventivně se aplikuje do porostů na stanovištích s vysokým deficitem boru. K takto náročným plodinám patří: řepka, mák, slunečnice, cukrová řepa, krmná řepa, ovoce, okrasné dřeviny.

1.3 Identifikace společnosti nebo podniku:

Výrobce - Dovězce : **výrobce**

Jméno nebo obchodní jméno: **Lovochemie, a.s.**

Místo podnikání nebo sídlo: **Lovosice, Terezińska 57**

Identifikační číslo (IČ): **49100262**

E-mail: josef.skliba@lovochemie.cz

1.4 Telefonní spojení pro naléhavé situace:

Telefon: +420 416 563 368, podn. dispečink 416 563 441, 736 507 221

Fax: +420 416 562 253

Centrum Ministerstva zdravotnictví

Toxikologické informační středisko (TIS) Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2;

telefon (24 hodin/den) 224 919 293; 224 915 402; 224 914 575; 224971111

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Název výrobku: **BOROSAN Forte**

2. Identifikace nebezpečnosti

Klasifikace podle zákona č. 356/2003 Sb.: Není klasifikován.

Nejzávažnější nepříznivé fyzikálně-chemické účinky při používání látky/přípravku:
Působí korozivně na běžně používanou uhlíkovou ocel.

Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka při používání látky/přípravku: Při styku s kůží: může dráždit pokožku u citlivých lidí; kontakt s očima a s dýchacími cestami: může způsobit jejich podráždění, při požití: může způsobit podráždění trávicího traktu.

Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání látky/přípravku:
Hnojivo a zbytky jeho aplikačních roztoků nesmí znečistit vodní zdroje včetně recipientů povrchových vod.

Další údaje: Je třeba dodržovat zásady osobní hygieny.

3. Složení nebo informace o složkách

Chemická charakteristika výrobku: borethanolamin, voda

Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky a látky se stanovenými nejvyššími přípustnými koncentracemi v pracovním ovzduší:

4. Pokyny pro první pomoc

Všeobecné pokyny: Projevují-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybností vyhledejte vždy lékařskou pomoc a předejte mu informace uvedené v tomto bezpečnostním listu.

Při nadýchání: Přerušit práci a přejít na čerstvý vzduch.

Při styku s kůží: Odstraňte zasažený oděv, rychle opláchněte dostatečným množstvím vody. Později důkladně, ale bez velkého mechanického dráždění, omyjte vodou a mýdlem.

Při zasažení očí: Vyplachujte co nejrychleji a nejdůkladněji oba spojivkové vaky proudem čisté vody a vyhledejte lékařskou pomoc, nosí-li postižený kontaktní čočky, před promýváním je odstraňte.

Při požití: Bezprostředně po požití vypijte 0,5 l vlažné vody.

NIKDY NEVYVOLÁVEJTE ZVRACENÍ ! Vyhledejte lékaře.

5. Opatření pro hašení požáru

Vhodná hasiva: CO₂, prášek, vodní paprsky

Nevhodná hasiva:

Zvláštní nebezpečí: Při silném zahřátí se mohou uvolňovat toxické plyny.

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Název výrobku: BOROSAN Forte

Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: izolační dýchací přístroj, zásahový ochranný oblek

Další údaje:

6. Opatření v případě náhodného úniku

Bezpečnostní opatření pro ochranu osob: Ochranný oděv, ochranné brýle, ochranné rukavice, zajistěte větrání, při práci s hnojivem nejezte, nepijte, nekuřte.

Bezpečnostní opatření pro ochranu životního prostředí: Zabraňte vniku hnojiva do kanalizace, do podzemních a povrchových vod.

Doporučené metody čištění a zneškodnění: Při úniku - dle možností odčerpát, popř. zakrýt savým materiálem (zemina, suchý písek), odtransportovat včetně kontaminované zeminy a uložit v souladu s platnou legislativou.

Další údaje:

7. Zacházení a skladování

7.1 Zacházení: Při manipulaci dodržujte zásady osobní hygieny, nejezte, nepijte, nekuřte. Zásobníky, přepravní obaly a aplikační techniku je nutné po použití řádně propláchnout vodou. Chraňte před kontaktem s přímým ohněm, horkými povrchy a zápalnými zdroji. Skladujte odděleně od hořlavých, organických nebo jiných snadno oxidovatelných materiálů. Před svářečskými pracemi odstraňte zbytky hnojiva důkladným opláchnutím.

7.2 Skladování: Skladuje se v polyetylenových nebo sklolaminátových zásobnících nebo obalech od výrobce. Při skladování nesmí dojít k poklesu teploty skladovaného výrobku pod teplotu 0 °C. Chraňte před přímým slunečním světlem. Skladujte v suchu, udržujte obaly pečlivě uzavřené. Skladujte odděleně od potravin, nápojů a krmiv.

7.3 Specifické údaje: Doprovazuje se v polyetylenových přepravnících nebo jiných obalových jednotkách dohodnutých s odběratelem. Obaly musí být čisté. U balených výrobků jsou obaly plněny s přesností $\pm 3\%$. Hmotnost balení 1, 5, 10, 20, 1000 litrů, cisterny. Doba použitelnosti 24 měsíců při skladování v původních obalech.

8. Omezování expozice / osobní ochranné prostředky

8.1 Limitní hodnoty expozice:

PEL/NPK-P (mg/m³):

PEL – přípustný expoziční limit chemické látky v ovzduší, NPK – P – nejvyšší přípustná koncentrace chemické látky v ovzduší (tyto koncentrační limity jsou uvedeny v Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.).

8.2 Omezování expozice:

Zajistit celkové a místní větrání

8.3 Osobní ochranné prostředky:

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Název výrobku: BOROSAN Forte

Ochrana dýchacích orgánů:

Ochrana očí: ochranné brýle

Ochrana rukou: ochranné rukavice typ STANDARD - bavlněný úplet máčený v PVC

Ochrana celého těla: keprový oděv

Další údaje včetně všeobecných hygienických opatření: Při práci s látkou se nesmí jíst, pít, kouřit. Po práci si umýt ruce vodou a mýdlem a ošetřit pokožku reparačním krémem např. Indulona nebo Reparon.

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

Skupenství (při 20°C): kapalné

Barva: čirá, nažloutlá

Zápach (vůně): bez zápachu

Hodnota pH (při 20 °C a koncentraci 1:5): 7 - 9

Teplota (rozmezí teplot) tání (°C): teplota krystalizace -3 °C

Teplota (rozmezí teplot) varu (°C):

Bod vzplanutí (°C): nevzplane

Hořlavost:

Samozápalnost (pyroforické vlastnosti): nemá

Meze výbušnosti: horní mez (% obj.): Není látkou výbušnou.

Dolní mez (% obj.): --

Oxidační vlastnosti: koroduje běžně používanou ocel

Tenze par (při °C): nestanoveno

Hustota (při 25 °C): 1 380 kg/m³

Rozpustnost (při °C):

- ve vodě: snadno rozpustný

- v tucích (včetně specifikace oleje): nestanoveno

Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda: nestanoveno

Další údaje (např. viskozita, index lomu): --

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Název výrobku: **BOROSAN Forte**

10. Stálost a reaktivita

Podmínky, za nichž je výrobek stabilní: Za normálních podmínek a při dodržení skladovacích podmínek je stabilní.

Podmínky, kterých je nutno se vyvarovat: nebezpečí vznícení při zahřátí, zabraňte styku s hořlavými látkami - dřevo, sláma, tuky, oleje a silné kyseliny.

Látky a materiály, s nimiž výrobek nesmí přijít do styku: dimethylformamid, silné kyseliny, silná oxidovadla, silné alkálie, např. vápenný hydrát - při styku s těmito látkami se uvolňuje toxický amoniak.

Nebezpečné rozkladné produkty: nitrosní plyny, amoniak

Další údaje:

11. Toxikologické informace

Akutní toxicita:

- LD₅₀, orálně, krysa (mg.kg⁻¹): nestanoveno

- LD₅₀, orálně, myš (mg.kg⁻¹): nestanoveno

- LD₅₀, dermálně, potkan nebo králík (mg.kg⁻¹): nestanoveno

- LC₅₀, inhalačně, potkan, pro aerosoly nebo částice (mg.l⁻¹/4h): nestanoveno

- LC₅₀, inhalačně, potkan, pro plyny a páry (mg.l⁻¹/4h): nestanoveno

Subchronická - chronická toxicita: nestanoveno

Dráždivost: při styku s kůží: může dráždit pokožku u citlivých lidí; kontakt s očima a s dýchacími cestami: může způsobit jejich podráždění, při požití: může způsobit podráždění trávicího traktu.

Senzibilizace: nestanovena

Karcinogenita: nestanovena

Mutagenita: nestanovena

Toxicita pro reprodukci: nestanovena

Zkušenosti z působení na člověka: dráždivý účinek na oči, pokožku a sliznice

Provedení zkoušek na zvířatech: --

Další údaje:

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Název výrobku: **BOROSAN Forte**

12. Ekologické informace

Akutní toxicita pro vodní organismy LD50/96 hod. (mg.l⁻¹): nestanoveno

- **LC₅₀, 3,9 hod., ryby (mg.l⁻¹):** nestanoveno

- **EC₅₀, 48 hod., dafnie (mg.l⁻¹):** nestanoveno

- **IC₅₀, 72 hod., řasy (mg.l⁻¹):** nestanoveno

Rozložitelnost: --

Další údaje: WGK 1 - látka mírně znečišťuje vodu

CHSK: --

BSK5: --

Další údaje: Produkt je ve smyslu zákona č. 254/2001 Sb. považován za závadnou látku a za látku nebezpečnou podle přílohy č. 1 zákona. Látka se nesmí dostat v nezředěném stavu do spodních vod a kanalizace.

13. Pokyny pro odstraňování

Způsoby zneškodňování látky/přípravku: Při úniku - dle možností odčerpát, popř. zakrýt savým materiálem (zemina, suchý písek), odtransportovat včetně kontaminované zeminy a uložit v souladu s platnou legislativou.

Způsoby zneškodňování kontaminovaného obalu: Zpětný odběr vyprázdněných obalů zajišťuje na základě smlouvy s výrobcem firma EKO-KOM, a.s. Praha. Vypláchnuté malospotřebitelské obaly odstraňte v určených sběrných nádobách.

Další údaje (zařazení odpadu podle prováděcí vyhlášky č. 381 k zákonu č. 185/2001 Sb., o odpadech kód druhu odpadu, název druhu odpadu, kategorie odpadu): Odstraňování musí probíhat v souladu s platnými předpisy.

14. Informace pro přepravu

Nepodléhá předpisům ADR/RID. Pro přepravu veřejnými dopravními prostředky platí předpisy veřejného dopravního.

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Název výrobku: BOROSAN Forte

15. Informace o právních předpisech a o značení na štítku

Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 361/2007, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách ve znění pozdějších předpisů

Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Označení obalů látky dle zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích:

Symbol nebezpečí: --

Nebezpečné látky: --

R-věty (úplné znění):

S-věty (úplné znění):

S 1/2 - Uchovávejte uzamčené a mimo dosah dětí.

S 9 - Uchovávejte obal na dobře větraném místě.

S 14 - Uchovávejte odděleně od potravin.

S 24/25 - Zamezte styku s kůží a očima.

S 26 - Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc.

S 28 - Při styku s kůží okamžitě omyjte velkým množstvím vody.

S 36/37/39 - Používejte vhodný ochranný oděv, ochranné rukavice a ochranné brýle nebo ochranný štít.

S 45 V případě nehody, nebo necítíte-li se dobře, okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc (je-li možno, ukažte toto označení).

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

Název výrobku: BOROSAN Forte

16. Další informace

Změny se zaměřením na doplnění, rozšíření některých bodů a formální úpravy byly provedeny dle pokynů pro sestavení bezpečnostních listů uvedených v příloze II Nařízení EP a Rady (ES) č. 1907/2006. Údaje byly čerpány z literatury, databáze MedisAlarm III, ze zkušeností člověka. Obsahuje údaje, které jsou potřebné k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Tyto údaje nenahrazují jakostní specifikaci a nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti tohoto výrobku pro konkrétní aplikaci. Uvedené znalosti odpovídají současnému stavu znalostí a zkušeností a jsou v souladu s našimi platnými předpisy. Za dodržování regionálních platných předpisů odpovídá uživatel.

Vypracoval: Josef Šklíba, OŽP Lovochemie, a.s.